

एवमन्येऽपि भेदा उद्देशमात्रप्रसिद्धत्वादुक्तभेदानतिक्रमाच्च न पृथ-
ग्लक्षिताः ॥

(अत्र मूलकारिका=३३७ पूर्वाभिः सह ६४६ उदाहरणश्लोकाः=११४
पूर्वैः सह ३२१ ।)

इति साहित्यदर्पणे दृश्यश्रव्यकाव्यनिरूपणो नाम षष्ठः परिच्छेदः ।

१. एवमिति । 'येन केनापि तालेन गद्यपद्यसमन्वितम् । जयेत्युपक्रमं मालिन्या-
दिप्रासविचित्रितम् ॥ तदुदाहरणं नाम्ना विभक्त्यष्टाङ्गसंयुतम् । संबोधनविभक्त्या यत्प्र-
चुरं पद्यपूर्वकम् ॥ विमुक्तपुनराकृष्टशब्दः स्याच्चक्रवालकम् । आद्यन्तपद्यसंयुक्ता संस्कृ-
तप्राकृतात्मिका ॥ अष्टभिर्वा चतुर्भिर्वा वाक्यैः स्कन्धसमन्विता । प्रतिस्कन्धं मित्रवाक्य-
रीतिर्देवनृपोच्चिता ॥ सर्वतो देवशब्दादिरेषा भोगावली मता । वर्ण्यनामाङ्कविरुदवर्णन-
प्रचुरोज्ज्वला ॥ वाक्याडम्बरसंयुक्ता कथिता विरुदावली । ताराणां संख्यया पद्यैर्युक्ता
तारावली मता ॥ विश्लेषां संख्यया पद्यैर्युक्ता विश्वावली मता । रत्नानां संख्यया
पद्यैर्युक्ता रत्नावली मता ॥ पद्यैश्च पञ्चभिर्युक्ता प्रोक्ता पञ्चाननावली ॥' इत्यादयः
कविकर्मभेदास्तत्र तत्रोपलभ्यन्ते । ते नातिचमत्काराधायकत्वाद् अन्यकृतोपेक्षिताः ।
प्रायेण कविकर्मणो द्विविधः परिपाको भवति । तथा चोक्तम्—'अर्थगम्भीरिमा पाकः स
देधा कविसंमतः । द्राक्षापाको नारिकेलपाकश्च प्रस्फुटान्तरौ ॥ द्राक्षापाकः स कथितो
बहिरन्तःस्फुरद्रसः । स नारिकेलपाकः स्यादन्तर्गूढरसोदयः ॥' इति ॥

